1. VIELAS / MAISĪJUMA UN UZŅĒMĒJSABIEDRĪBAS / UZŅĒMUMA APZINĀŠANA

1.1 Vielas vai maisījuma apzināšana

1.1.1 Produkta nosaukums

NESSOIL LIAV 200

1.1.2 Produkta kods

135157, 752000, 896700, (id 10525)

REACH reģistrācijas numurs

01-2119463258-33-0003

1.2 Vielas/maisījuma lietošanas veids

1.2.1 Rakstiski izteikts

Šķīdinātājsrūpnieciskais izejmateriāls.

1.3 Uzņēmējsabiedrības/uzņēmuma apzināšana

1.3.1 Piegādātājs:	Neste Oil Oyi
1.3.2 Kontakt informācija	
Iela	Keilaranta 21
Pasta indekss un adrese	Espoo SOMIJA P.O.B. 95 FIN-00095 NESTE OIL SOMIJA
Telefons	+358-10 45811
Fakss	+358-10 45 84442
Nodarbošanās ID	1852302-9
e-pasts	KTTR@nesteoil.com (ķīmiskajai drošībai)
1.3.3 Izplatītājs Latvijā:	SIA Neste Latvija PVN Nr.LV40003132723 Rīga, Bauskas iela 58a, LV-1004 www.neste.lv tel.80009006
1.4 Ārkārtas situācijā zvanīt:	Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests: **112** Valsts toksikoloģijas centra Saindēšanās un zāļu informācijas centra diennakts tālrunis: **(+371) 67042473** Ražotājam: Neste Oil Oyj: +358-10 45 82267

2. BĪSTAMĪBAS APZINĀŠANA

CLP-regula:
Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki. (Flam. Liquid 3, H226)

Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos. (Asp. Tox 1, H304
Var izraisīt miegainību vai reiboņus. (STOT SE 3, H336)
Atkārtota iedarbība var radīt sausu ādu vai izraisīt tās sprēgāšanu. (EUH066)

Vielu/maisījumu direktīva (DSD-DPD):
Uzliesmojošs (R10).
Kaitīgs - norijot var izraisīt plaušu bojājumu (Xn; R65)
Atkārtota iedarbība var radīt sausu ādu vai izraisīt tās sprēgāšanu (R66)

3.SASTĀVS/INFORMĀCIJA PAR SASTĀVDAĻĀM

3.1 Bīstamās sastāvdaļas

3.1.1 CAS numurs	3.1.2 Vielas nosaukums	3.1.3 Koncentrācija	3.1.4 Brīdinājuma simbols, R frāzes un cita informācija
919-857-5 (EK numurs)	Ogļūdeņraži, C9-C11, n-alkāni, izoalkāni, cikliskie, <2% aromātiskie	100 %	CLP regula: Flam. Liquid 3, H226, Asp. Tox 1, H304, STOT SE 3, H336 Vielas/maisījuma direktīva (DSD-DPD): R10, Xn; R65, R66

3.1.7 Cita informācija
Satur benzolu <0,1 v-%, n-heksānu < 1 % un aromātiskos ogļūdeņražus < 0,5 v-%.
Reģistrācijas numurs, skatīt 1.1.2 sadaļu.
Iepriekšējie EC numuri, CAS numuri un vielas nosaukums: 265-150-3, 64742-48-9, Ligroīns (nafta), apstrādāts ar ūdeņradi, smagais

4.PIRMĀS PALĪDZĪBAS PASĀKUMI

4.1 Papildus informācija
-

4.2 Ieelpojot
Ja ir ieelpoti tvaiki, novērst tālāku iedarbību, aizvedot personu prom, uzturēties siltumā un atpūsties. Dot skābekli vai citu mākslīgo elpošanu, ja ir nepieciešams. Pēc lielāka negadījuma, vērsties pēc medicīnas palīdzības.

4.3 Kontakts ar ādu
Novilkt sasmērētās drēbes, ieteicams pēc drošības dušas (šķidruma iztvaikošana var radīt ugunsgrēka draudus). Mazgāt ādu ar lielu daudzumu ūdens un ziepēm. Ja ādas kairinājums saglabājas, griezieties pie ārsta.

4.4 Kontakts ar acīm
Nekavējoši mazgāt ar lielu daudzumu ūdens, arī zem plakstiņiem. Turpināt skalošanu apmēram dažas minūtes, pārvietojot acis (skatoties) dažādos virzienos. Griezties pie ārsta (acu ārsta; radzenes bojājuma risks).

4.4 Norijot
NEIZSAUKT VEMŠANU. Griezties pie ārsta (risks nokļūšanai plaušās īpaši ja ir nelabums vai kairinājums).

4.5 Informācija ārstiem un citām apmācītām personām, kas sniedz pirmo palīdzību
Aspirācija plaušās var izsaukt nāvējošu ķīmisko pneimonītu. Ja nelabums vai kairinājums pēc norīšanas nav, dot 50 ...100 g aktīvās ogles ūdens maisījumā.

5. UGUNSDZĒSĪBAS PASĀKUMI

5.1 Piemērotie ugunsdzēšamie līdzekļi
Putas, sauss pulveris, oglekļa dioksīds

5.2 Nepiemērotie ugunsdzēšamie līdzekļi, ko nedrīkst izmantot drošības apsvērumu dēļ
Ūdens

5.3 Īpašie draudi ugunsgrēka laikā
Tvaiku eksplozijas risks, kas ir smagāki par gaisu, un akumulējas skarto vietu iedobumos. Eksplozijas draudi dēļ spiediena palielināšanās produkta konteineros vai tvertnēs, ja šīs tvertnes ir iesaistītas ugunsgrēkā.

5.4 Speciāls ugunsdzēsēju aprīkojums
Elpošanas aparāti un pilns aizsarg apģērbs.

5.5 Specifiskās metodes
Atdzesēt produkta konteinerus un tvertnes, kas atrodas netālu no ugunsgrēka vietas ar ūdens strūklu no pietiekama droša attāluma.

6. PASĀKUMI NEJAUŠAS IZDALĪŠANĀS GADĪJUMĀ

6.1 Personīgā piesardzība
Evakuēt cilvēkus pret vēju no izplūdes zonas. Novērst ugunsgrēka un eksplozijas risku turot aizdegšanās avotus prom no izplūdes vietas un aizkavēt tvaiku akumulāciju zemākās un ierobežotās vietās.

6.2 Piesardzība videi
Mēģināt ierobežot noplūdi un novērst noplūdi apkārtējā vidē. Savākt šķidrumu pirms tas nav ieplūdis notekcaurulēs, augsnē un ūdeņos.

6.3 Savākšanas metodes
Nekavējoši sākt savākt šķidrumu un piesārņoto augsni. Mazi daudzumi var tikt savākti izmantojot absorbējošu materiālu. Pievērst uzmanību ugunsgrēkam, eksplozijai un veselības riskiem, ko var radīt produkts. Produkta atkritumi ir jāiznīcina saskaņā ar 13. punktā rakstīto.

6.4 Tālāka informācija
Noplūdes gadījumā, nekavējoši informēt atbildīgās institūcijas. Augsnes un gruntsūdeņu piesārņošanas risks. Vilkt atbilstošu aizsarg aprīkojumu, veicot jebkādu darbību ar produktu.

7. LIETOŠANA un GLABĀŠANA

7.1 Apiešanās
Uzglabāt tālu prom no aizdegšanās avotiem. Ievērot piesardzības prasības pret elektrostatiskā lādiņa veidošanos (sazemēšana). Nodrošināt pietiekamu ventilāciju, kad tiek veiktas darbības ar produktu. Izvairīties no produkta iztvaikošanas veicot darbība un pārlejot. Vilkt aizsarg apģērbu, kad tas ir nepieciešams.

7.2 Uzglabāšana
Ievietot un uzglabāt konteineros, kas ir piemēroti degošiem šķidrumiem. Ievērot piesardzības pasākumus, lai pasargātos no produkta noplūdes kanalizācijā, gruntsūdeņos.

8. IEDARBĪBAS IEROBEŽOŠANA/PERSONU AIZSARDZĪBA

8.1 Ekspozīcijas robežvērtības

8.1.1 Robežvērtību limiti

Ražotāja norādītās:

Naftas šķīdinātājs, 1 grupa 500 mg/m3 (8 h) HTP 2009/FIN

Latvijā noteiktās (AER) pieļaujamās robežkoncentrācijas darba vidē produkta sastāvdaļām (LR MK noteikumi 15.05.2007. nr. 325 „Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās”):

Nosaukums	AER g/m³(8 h)	AER mg/m³(15 min)
Ligroīns (nafta, hidrodesulfurizēta, smaga; ar ūdeņradi apstrādāta nafta ar zemu viršanas temperatūru) (vaitspirts, lakbenzīns)**, CAS 64742-82-1**	**200**	**300**

8.1.2 Cita informācija par robežvērtībām

Ogļūdeņražiem var tikt piemēroti to individuālie robežvērtību limiti.

8.2 Ekspozīcijas kontrole

8.2.1 Ekspozīcijas kontrole darba vidē

Uzglabāt produktu slēgtā sistēmā vai nodrošināt pietiekamu ventilāciju.
Izvairīties no tvaiku ieelpošanas un kontakta ar ādu. Lietot aizsarg aprīkojumu, kad vien tas ir nepieciešams. Rūpīgi tīrīt aptraipīto ādu un nomainīt netīrās drēbes un aprīkojumu. Mazumtirdzniecības iepakojumu turēt cieši noslēgtu, marķēt iepakojumu, kas ir ogļūdeņražu necaurlaidīgs.

8.2.1.1 Elpceļu aizsardzība

Respirators (organisko tvaiku filtrs, A2 tips).
Filtrēšanas ierīce var tikt izmantota tikai 2 stundas. Filtra ierīces nevar izmantot apstākļos, kad skābekļa līmenis ir zems (< 17 v-%). Pie augstākām vērtībām elpošanas aparātus var izmantot (ar skābekli saturošu vai svaiga gaisa šļūtenes tipa elpošanas aparātiem). Filtri ir jāmaina pietiekami bieži.

8.2.1.2 Roku aizsardzība

Aizsarg cimdi (nitrila gumija). Ieplūšanas laiks > 480 min. Mainīt cimdus regulāri.

8.2.1.3 Acu aizsardzība

Drošības maska, ja ir izšļakstīšanās risks.

8.2.1.4 Ādas aizsardzība

Aizsarg apģērbs, ja tas ir nepieciešams.

9. FIZIKĀLI ĶĪMISKĀS ĪPAŠĪBAS

9.1 Vispārīga informācija (izskats, smarža)

Dzidrs šķidrums ar zemu viskozitāti. Viegla ogļūdeņražu smarža.

9.2 Svarīga veselības, drošības un vides informācija

9.2.1 pH -

9.2.2 Vārīšanās punkts/intervāls	150...200 °C
9.2.3 Uzliesmošanas punkts:	Minimāli 38 °C (DIN 51755)
9.2.5 Eksplozivitātes īpašības	
9.2.5.1 Zemākā eksplozijas robežvērtība	1,4 v-%
9.2.5.1 Augstākā eksplozijas robežvērtība	7,6 v-%
9.2.7 Tvaiku spiediens	Apmēram 1 kPa (38 °C; ūdens=6,5 kPa)
9.2.8 Relatīvais blīvums	Apmēram 0,8 (15/4 °C; ūdens=1)
9.2.9 Šķīdība	
9.2.9.1 Šķīdība ūdenī	Nedaudz šķist (< 50 mg/l; 20 °C)
9.2.9.2 Šķīdība taukos (šķīdinātājs/eļļa)	Nav datu
9.2.10 Sadalīšanās koeficents (n-oktanols/ūdens)	Naftas ogļūdeņraži Log Kow = 2.. 7.
9.2.11 Viskozitāte	Kinemātiskā viskozitāte < 2 mm^2/s (40 °C; ūdens = 0,6 mm^2/s). Dinamiskā viskozitāte < 50 mPa/s (20 °C)

9.3 Cita informācija

Tvaiku blīvums > 3 (gaiss = 1). Tvaiki ir smagāki par gaisu un var veidot eksplozīvus maisījumus ar gaisu.
Pašaizdegšanās temperatūra: apmēram 220 °C (aprēķins).
Kušanas punkts/sacietēšanas punkts <-15 °C.

10. STABILITĀTE UN REAĢĒTSPĒJA

10.1 Apstākļi no kuriem jāizvairās

-

10.2 Materiāli no kuriem jāizvairās

-

10.3 Bīstamie sadalīšanās produkti

-

11. INFORMĀCIJA PAR TOKSISKUMU

11.1 Akūtā toksicitāte

Ļoti zema toksicitāte, ja norīts (LD50 > 2000 mg/kg, žurkas), kontaktā ar ādu (LD50 > 2000 mg/kg, truši) un ieelpojot (LC50 > 5000 mg/m^3, žurkas, 4 h).

11.2 Kairinājums un kodīgums

Ligroīns (nafta), apstrādāts ar ūdeņradi, smagais (CAS 64742-48-9): nekairina ādu (truši, 4 h, aprēķini), nekairina acis (truši).

11.3 Sensitizācija

Nepiemīt sensitizācija (jūras cūciņas, slēgts plāksteris).

11.4 Subakūtā, subhroniskā un ilgstošā toksicitāte

Ilgstošs kontakts ar naftu kairina ādu (truši, 14 un 28 dienas). Ilgtermiņa naftas tvaiku iedarbība eksperimentos ar dzīvniekiem izraisīja sugu specifisku nieru bojājumu (žurku tēviņiem) un audzējus (pelēm).

11.5 Cilvēku pieredze

Tvaiki var izsaukt acu un ādas kairinājumu. Pārmērīga iedarbība izsauc reiboņus, galvassāpes un beidzot narkotisko efektu. Atkārtots un ilgstošs kontakts var radīt ādas sausumu un kairināt ādu. Kad norīts, produkts kairina gremošanas traktu. Produkta aspirācija plaušās var radīt fatālu ķīmisko pneimoniju.

12. EKOLOĢISKĀ INFORMĀCIJA

12.1 Ekotoksiskums

12.1.1 Ūdens toksicitāte

Ligroīns (nafta), apstrādāts ar ūdeņradi, smagais (CAS 64742-48-9): ļoti zema toksicitāte (LC50 > 100 mg/l; zivis, aļģes un dafnijas).

12.2 Mobilitāte

Produkts viegli iztvaiko no augsnes virskārtas un ūdens. Dažas sastāvdaļas daļēji šķist ūdenī (benzols, toluols, etilbenzols un ksilols), un viegli iztvaiko no ūdens šķīduma (2 stundās puse iztvaiko laboratorijā). Produkts var iesūkties augsnē sasniedzot gruntsūdeņus, kur šķīstošākie komponenti izplatās. Anaerobos apstākļos sadalīšanās notiek ļoti lēni. Lielas molekulas naftas ogļūdeņraži var būt absorbēti augsnes vai sedimentu organiskajā materiālā (log Kow > 3).

12.3 Noturība un spēja noārdīties:

12.3.1 Bionoārdīšanās

Ligroīns (nafta), apstrādāts ar ūdeņradi, smagais (CAS 64742-48-9): bioloģiski noārdās (novērtējums). Iztvaikošana ir ātrākais izdalīšanās process no ūdens un augsnes virskārtas.

12.3.2 Ķīmiskā noārdīšanās

Nešķīst ūdenī. Gaistošie savienojumi sadalās atmosfēras iedarbībā.

12.4 Bioakumulācijas potenciāls:

Naftas ogļūdeņraži iespējams akumulējas (log Kow 2..7), bet viegli gaist.

13. APSVĒRUMI SAISTĪBĀ AR APGLABĀŠANU

Produkta atkritumi ir bīstamie atkritumi. Produkta atkritumi ir jāapsaimnieko saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumu un vietējo iestāžu padomu. Veicot darbības ar atkritumiem ir jāņem vērā produkta riski un ir jāievēro drošības pasākumi, marķējums un informācija.

14. INFORMĀCIJA PAR TRANSPORTĒŠANU

14.1	**UN-Nr**	1268
14.2	**Iepakojuma grupa**	III
14.3	**Sauszemes transports**	
14.3.1	**ADR/RID**	3
14.3.2	**Riska Nr.**	30
14.3.3	**Produktu apraksts**	UN 1268, NAFTAS PRODUKTI, N.O.S.(LIAV 200 satur naftas škīdinātāju) 3, III
14.4	**Jūras transports**	
14.4.1	**IMDG**	3

14.4.2	**Pārvadājuma nosaukums**	UN 1268, NAFTAS PRODUKTI, N.O.S.(LIAV 200 naftas škīdinātāju) 3, III
14.4.3	**Papildus informācija**	EmS F-E, S-E. Kravas pārvadājumi (MARPOL 73/78,Pielikums II): Kaitīgs šķidrums, F, (8) n.o.s. (LIAV 200 satur izo un cikloalkānus (C10-C11)). ST 3, Cat. Y. Saskaņā ar MARPOL: “Nesacietējoša viela”.
14.5	**Gaisa transports**	
14.5.1	**ICAO/IATA**	3
14.5.2	**Produktu apraksts**	UN 1268, NAFTAS PRODUKTI, N.O.S.(LIAV 200 satur naftas škīdinātāju)

15. REGLAMENTATĪVA INFORMĀCIJA

15.1 Informācija uz brīdinājuma etiķetes:

Signālvārds **Bīstami**
GHS02 – GHS07 – GHS08
Brīdinājuma uzraksti:

H226	Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki
H304	Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos.
H336	Var izraisīt miegainību vai reiboņus.
EUH066	Atkārtota iedarbība var radīt sausu ādu vai izraisīt tās sprēgāšanu.

Drošības prasību apzīmējumi:

P210	Nelietot vietās, kur ir sastopams karstums/dzirksteles/ atklāta uguns/karstas virsmas. Nesmēķēt.
P280	Izmantot aizsargcimdus/ aizsargapģērbu/acu aizsargus/ sejas aizsargus.
P301+P310	NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazināties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu.
P304+P340	IEELPOŠANAS GADĪJUMĀ: izvest cietušo svaigā gaisā un turēt miera stāvoklī, lai būtu ērti elpot.
P403+P233	Glabāt labi vēdināmās telpās. Tvertni turēt cieši noslēgtu.

15.1.2 Sastāvdaļu nosaukumi, kam jābūt uz brīdinājuma etiķetes
Ogļūdeņraži, C9-C11, n-alkāni, izoalkāni, cikliskie, < 2% aromātiskie

15.1.5 Dažu maisījumu īpašais regulējums.

PAPLIDUS MARĶĒJUMS MAZUMTIRDZNIECĪBAS IEPAKOJUMAM: Sargāt no bērniem.
MAZUMTIRDZNIECĪBAS IEPAKOJUMS IR JĀBŪT AR BĒRNU DROŠU KORĶI UN SATAUSTĀMU RĪDINĀJUMA ZĪMI.

15.2 Nacionālās prasības.

Drošības, veselības jomas un vides noteikumi/normatīvie akti, kas īpaši attiecas uz vielām un maisījumiem:

- Komisijas Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licenēšanu un ierobežošanu (REACH);
- Eiropas Parlamenta un Padomes regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16.decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu.
- "Ķīmisko vielu un produktu likums", 01.04.1998.;

- LR MK 12.03.2002. noteikumi Nr. 107 "Ķīmisko vielu klasificēšanas kārtība";
- LR MK 15.05.2007. noteikumi Nr. 325 " Darba aizsardzības prasības saskarē ar ķīmiskajām vielām darba vietās";
- LR MK 28.08.2001. noteikumi Nr. 384 "Bīstamo vielu uzglabāšanas rezervuāru tehniskās uzraudzības noteikumi;
- LR MK 29.04.2003. noteikumi Nr. 226 "Noteikumi par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu";

16. CITA INFORMĀCIJA

16.1 Brīdinājuma uzraksti

H226	Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki
H304	Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpceļos.
H336	Var izraisīt miegainību vai reiboņus.

16.3 Papildus informācija

Neste Oil Corporation, Solvents and Special Fuels, tel: +358-10 45811 solvents.operations@nesteoil.com

MARĶĒJUMS SASKAŅĀ AR VIELU/MAISĪJUMU DIREKTĪVU:

R10	Uzliesmojošs
Xn; R65	Kaitīgs - norijot var izraisīt plaušu bojājumu
R66	Atkārtota iedarbība var radīt sausu ādu vai izraisīt tās sprēgāšanu
S23	Izvairīties no gāzes vai dūmu, vai tvaiku, vai aerosolu ieelpošanas
S24	Nepieļaut nokļūšanu uz ādas
S43	Ugunsgrēka gadījumā izmantot [putas, sausu pulveri, vai oglekļa dioksīdu. Nekad neizmantot ūdeni]
S62	Ja norīts, neizraisīt vemšanu, nekavējoties meklēt medicīnisku palīdzību un uzrādīt iepakojumu vai tā marķējumu

16.4 Literatūras atsauce

Regulations, databases, literature, own researches.

16.5 Labojumi, svītrojumi un pārskatīšana

1, 2, 3, 8, 9, 14, 15, vielas klasifikācija, reģistrācijas numurs

Drošības datu lapa ir tulkota 15.07.2011. SIA “Kompetences centrs” no produkta ražotāja sastādītās drošības datu lapas angļu valodā. Papildināts 8. p - LR noteiktā AER.

DROŠĪBAS DATU LAPAS BEIGAS.